

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/47/2018
Identifikačné číslo spisu: 6114011019
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6114011019.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí konanom 12. decembra 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného W. Y., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, o dovolaní obvineného W. Y., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/125/2017, zo 6. decembra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. Y. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 2T/52/2014, z 21. júna 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/125/2017 z 6. decembra 2017 bol obvinený W. Y. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

V presne nezistený deň a to 18. alebo 19. decembra 2013 v čase okolo 17.30 hod. v U. U. na W. XX, v priestoroch prízemí pri výťahu v bytovom dome, fyzicky napadol J. Y., nar. XX.XX.XXXX tak, že ho najprv jednou rukou chytil za odev v oblasti hrudníka a druhou rukou ho tri až štyrikrát udrel päťou do tváre, pričom ho ťahal za odev dole po schodoch, následkom čoho spadol na zem a keď zostal ležať na chrbte, tak ho asi štyri až päťkrát kopol do oblasti hornej časti tela, do ramena a hrudníka a stúpal po ňom nohami, čím mu spôsobil zlomeninu tela stavca L1 a zlomeninu krčka ľavej ramennej kosti, ktoré zranenia si vyžiadali hospitalizáciu a dve operácie s dobou liečenia v trvaní 4 až 5 mesiacov.

Za to bol obvinenému v zmysle § 156 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky. Súčasne mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu bola určená skúšobná doba na 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku a teda,

že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolanie obvinený namietal, že jeho vina bola založená na protikladných a neurčitých výpovediach poškodeného, ktoré sú v rozpore s objektívnymi údajmi zo svedeckej výpovede svedka J. o základnej príčine vzniku zranení poškodeného, lekárskymi správami a aj znaleckým posudkom MUDr. Majeríka, keď pri rozhodovaní o vine nebola aplikovaná zásada *in dubio pro reo*. Odmietanie námietok obhajoby a dôkazných návrhov oboma súdmi došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu. Oba sudy podrobne neprejednali a nevyhodnotili najdôležitejší dôkaz - Záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby zapísaný záchranárom P. J. pri výjazde RZP k poškodenému. Ten potvrdil, že do tohto záznamu píše skutočnosti, ktoré sa dozvie od zranenej osoby alebo z dispečingu. Obsah tohto dôkazu však nebol akceptovaný a bližšie vyhodnotený, čo zásadne a negatívne ovplyvnilo jeho právo na obhajobu. Matka poškodeného nevedela o žiadnej bitke a uviedla, že príčinou zranení bol pád, čo priamo vylučuje iný mechanizmus vzniku zranení, ako bol neskôr účelovo prezentovaný poškodeným. Na krajský súd predložil 2 dôkazy a to fotokópie opisu úrazu a pobytu poškodeného v nemocnici, ktoré jasne preukazovali nepravdivé a vykonštruované tvrdenia svedkov. Odvolací súd sa mojimi návrhmi nezaoberal a nevyjadril sa k nim ani v odôvodnení svojho rozhodnutia. Taktiež sa nezaoberal detailne jeho obhajobou a odvolacími námietkami. Rodina poškodeného sa pred výpoveďami na hlavnom pojednávaní spoločne dohodla na zmene priebehu skutku a to z pádu poškodeného na bitku. Podľa jeho názoru mu odvolací súd neposkytol účinnú ochranu jeho obhajobných práv a rozhodnutie odvolacieho súdu je formálne, nepreskúmateľné a arbitrárne. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vidí obvinený v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, nakoľko sudy nesprávne vyhodnotili dôkaznú situáciu a dospeli k nesprávnemu záveru o vine obvineného, pričom mali postupovať v zmysle zásady *in dubio pro reo*. Obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby predmetný rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/125/2017 z 6. decembra 2017 zrušil a prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

Dovolanie podal aj sám obvinený, ktorý v ňom uviedol dôvody zhodné s námietkami jeho obhajcu.

K dovolaniu sa vyjadrila aj prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, že krajský súd postupoval správne a v súlade so zákonom, keď sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom. V trestnom konaní boli vykonané všetky dôkazy, ktoré boli súčasťou vyšetrovacieho spisu na hlavnom pojednávaní. Na záver uviedla, že nie sú dané dovolacie dôvody tak, ako ich ustálil obvinený, preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného W. Y. nie je dôvodné, pretože je zřejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit' a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti,

generálny prokurátor, obhajca, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného :

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného W. Y. zásadným spôsobom, a teda ku takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený W. Y..

+ + +

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že súdy podrobne neprejednali a nevyhodnotili najdôležitejší dôkaz - Záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby zapísaný záchranárom P. J. pri výjazde RZP k poškodenému, nakoľko z tohto vyplýva, že poškodený spadol a preto mu zranenia nemohol spôsobiť obvinený najvyšší súd poznamenáva, že oba súdy správne vyhodnotili predmetný dôkaz, nakoľko v tomto zázname najskôr poškodený uviedol, že spadol na ľade (učinil tak z dôvodu, aby sa mama nebála), pričom neskôr uviedol, že bol napadnutý. Ak by najvyšší súd uznal túto námietku obvineného, odporovalo by to iným dôkazom, ktoré sú uvedené v odôvodnení predmetných rozhodnutí, a to znaleckému posudku MUDr. Majerníka, ktorý rozsah zranení, aké mal poškodený vylúčil, že by vznikli pri páde na ľade, ako aj samotnú výpoveď obvineného, ktorý sám priznal, že došlo k potýčke medzi ním a poškodeným. Oba súdy správne vyhodnotili dôkaznú situáciu a patrične ju odôvodnili v oboch svojich rozhodnutiach, preto nemožno na túto námietku obvineného prihliadať.

Čo sa týka námietky obvineného, v ktorej namietal predloženie 2 dôkazov, s ktorými sa krajský súd nevysporiadal, tu je potrebné podotknúť, že pokiaľ ide o odreniny na tele poškodeného, tieto neboli zadokumentované pri prijatí poškodeného na urgentnom príjme, s čím sa riadne vysporiadal prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Druhý predložený dôkaz sa mal týkať pobytu poškodeného v nemocnici, tu najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že túto námietku vzniesol obvinený ešte v prvom konaní, ktoré predchádzalo konaniu po obnove konania, a s ktorou sa prvostupňový súd riadne vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia v pôvodnom rozsudku pred povolením obnovy konania.

Na základe vyššie uvedeného je potrebné podotknúť, že obvinený bol počas celého trestného konania zastúpený obhajcom, aktívne pristupoval k výkonu svojich obhajobných práv a všetky jeho námietky, ako aj predložené dôkazy, v rámci celého konania boli súdmi nižších stupňov vykonané a vyhodnotené v súlade s ustanovením § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku a riadne odôvodnené.

Čo sa týka ostatných námietok obvineného, najvyšší súd v nich nevzhliadol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku tak, ako ho uviedol obvinený vo svojom dovolaní. Strohé konštatovanie, že súd mal postupovať v zmysle zásady in dubio pro reo nepostačuje na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Argumenty obvineného majú skutkový charakter, pričom pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený W. Y. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdov oboch stupňov. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaných ustanovení odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného zločinu. Z uvedeného vyplýva, že ani tento dovolací dôvod nebol naplnený.

Z uvedených dôvodov je zjavné, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. Y. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.